

Kompetence a práva zastupitele

Mgr. Andrea Kohoutková

Praha , 8. listopadu 2014

Obsah

- **Orgány obce a jejich pravomoci**
- **Jednání zastupitelstva**
- **Práva zastupitele**
- **Hospodaření s majetkem obce**
- **Zveřejňování smluv**
- **Užitečné odkazy**

Orgány obce a jejich pravomoci

Zastupitelstvo a jeho pravomoci

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (dále „ZOZ“), zákon č. 131/2000 Sb, o hlavním městě Praze (dále jen „ZPZ“)

Zastupitelstvo – nejvyšší orgán volený přímo občany obce, který ze svých členů volí **starostu** a **radu** obce

Pravomoci zastupitelstva - dle § 35 ZOZ rozhodování ve věcech samostatné působnosti obcí

dle § 84 odst. 2 ZOZ (§ 59 odst. 2 ZPZ, § 89 odst. 1 ZPZ) je vyhrazeno zastupitelstvu rozhodování o následujících záležitostech:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování **rozpočtu** a závěrečného účtu obce,
- zřizování dočasných a trvalých fondů obce,
- **zřizování a rušení příspěvkových organizací** a organizačních složek obce, schvalování jejich zřizovacích listin,
- **rozhodování o založení nebo rušení právnických osob**, schvalování jejich **zakladatelských listin**, **společenských smluv, zakládacích smluv, stanov** a rozhodování o účasti v již založených právnických osobách,
- **delegování zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast**,
- **navrhování zástupců obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast a navrhopvat jejich odvolání,**

Zastupitelstvo obce a jeho pravomoci

- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda,
- navrhování změn katastrálních území uvnitř obce, schvalování dohod o změně hranic obce a o slučování obcí,
- určování funkcí pro které budou členové zastupitelstva uvolněni
- zřizování a rušení výborů zastupitelstva, volení jejich předsedů a dalších členů a odvolání jich z funkce,
- volení z řad zastupitelů obce starostu, místostarostu a další členy rady obce (radní) a odvolávání jich z funkce, stanovení počtu členů rady obce, jakož i počtu dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva,
- stanovení výše odměny neuvolněným členům zastupitelstva obce
- zřizování a rušení obecní policie,
- rozhodování o spolupráci obce s jinými obcemi a formě této spolupráce,
- rozhodování o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
- udělování a odnímání čestného občanství obce a ceny obce,
- stanovení zásad pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,

Zastupitelstvo obce a jeho pravomoci

- rozhodování o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů zastupitelstva,
- rozhodování o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového zdravotnického ústavního zařízení, navrhování zástupců do jeho dozorčí rady a rozhodování o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž takové zdravotnické zařízení hospodaří, nebo o jeho pronájmu, stanoví-li to zvláštní právní předpis,
- plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem,
- vydávání [nařízení obce](#), není-li zřízena rada obce,
- rozhodování o [zrušení usnesení rady obce](#), jsou-li mu předložena podle [§ 105 odst. 1 ZOZ](#) ([pozastavení výkonu usnesení rady starostou](#))

Zastupitelstvo obce si může podle [§ 84 odst. 4 ZOZ](#) vyhradit i další rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti obce mimo pravomoci vyhrazené radě obce podle [§ 102 odst. 2 ZOZ](#)

Rozhodování zastupitelstva o majetkoprávních jednáních

- Dle § 85 ZOZ, § 59 odst. 2 ZPZ, § 89 odst. 1 ZPZ
- nabytí a převod nemovitých věcí, včetně vydání nemovitostí podle zvláštních předpisů; za nabytí nemovitého majetku se pak dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. 33 Cdo 1090/2008 považuje i rozhodnutí o smlouvě o dílo, jestliže provedení díla spočívá ve zhotovení nemovitosti,
- **převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,**
- **poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč** a peněžitých darů v hodnotě nad 20 000 Kč fyzické osobě nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- **poskytování dotací nad 50 000 Kč v jednotlivých případech občanským sdružením,** humanitárním organizacím a jiným fyzickým nebo právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí,
- uzavření smlouvy o sdružení a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o sdružení, jehož je obec účastníkem,
- peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- **vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 20 000 Kč,**

Rozhodování zastupitelstva o majetkoprávních jednáních

- zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 20 000 Kč,
- dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- **postoupení pohledávky vyšší než 20 000 Kč,**
- **uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky,** o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- **zastavení nemovitých věcí,**
- vydání komunálních dluhopisů.

Pravomoci rady obce

Rada obce – dle § 102 ZOZ, § 68 ZPZ, § 94 ZPZ výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta až na výjimky stanovené v § 102 odst. 4 ZOZ. Radu tvoří starosta, místostarosta a další z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů je lichý a **tvoří nejméně 5, nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesáhnout jednu třetinu zastupitelstva obce.**

Radě obce je dle § 102 ZOZ vyhrazeno:

- **zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu**, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- **plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce**, s výjimkou obecní policie, **úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce ([§ 84 odst. 2 ZOZ](#))**,
- **rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti**,
- vydávat **[nařízení obce](#)**,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (**[§ 109 odst. 2 ZOZ](#)**),
- na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem,

Pravomoci rady obce

- zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce ([§ 58 ZOZ](#)); tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti,
- přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- **rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti,**
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem
- **tzv. zbytková pravomoc rady- ostatní záležitosti, pokud nejsou vyhrazené zastupitelstvu, či si je zastupitelstvo nevyhradilo**

Pravomoci rady obce

- Obdobně jako zastupitelstvo obce pořizuje rada obce ze **své schůze zápis**, který podepisuje **starosta spolu s místostarostou** nebo jiným radním. V zápise je třeba vždy uvést počet přítomných členů, schválený pořad jednání schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze musí být pořízen do sedmi dnů (v případě kraje do 10 dnů) od jejího konání a musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce. **Proti zápisu ze schůze může každý člen rady obce podat námitky**. O těchto námitkách se poté rozhoduje na následující schůzi rady obce. Podrobnosti o jednání rady obce jsou stanoveny v **jednacím řádu, který rada obce za tímto účelem vydává**.

Starosta obce

- ❑ Starosta zastupuje obec navenek, není však statutárním orgánem obce. [Nejvyšším správním soudem](#) i [Ústavním soudem](#) bylo již opakovaně judikováno, že starosta nemůže sám vytvářet vůli obce (to přísluší jen zastupitelstvu nebo radě obce) a může ji pouze navenek sdělovat a projevovat. **Bez předchozího rozhodnutí rady nebo zastupitelstva je právní úkon učiněný starostou absolutně neplatný.**
- ❑ Do své funkce je spolu s místostarosty volen zastupitelstvem z řad jeho členů, přičemž za **výkon své funkce odpovídá právě zastupitelstvu obce.**
- ❑ S výkonem funkce starosty je spojena odpovědnost za **včasně objednání přezkoumání hospodaření obce** za uplynulý kalendářní rok podle [§ 42 ZOZ](#) a odpovědnost za informování veřejnosti o činnosti obce. Starosta **dále plní úkoly zaměstnavatele** podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních právních předpisů, **pokud není v obci tajemník obecního úřadu**
- ❑ Jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu
- ❑ **Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce**

Výbory zastupitelstva, Komise rady

- ❑ Zastupitelstvo obce zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, přičemž podle ustanovení [§ 117 odst. 2 ZOZ](#), [§ 77 odst. 3 ZPZ](#) je vždy povinno zřídit finanční a kontrolní výbor, předsedou výboru vždy člen zastupitelstva
- ❑ Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce, lichý počet členů, schází se dle potřeby, finanční a kontrolní výbory nejméně tříčlenné
- ❑ Výbory mají právo předkládat zastupitelstvu obce svá stanoviska a návrhy. Nicméně zastupitelstvo obce nemá zákonem uloženou povinnost se předloženými stanovisky a návrhy zabývat. Výbory samy o sobě nemají pravomoc ukládat úkoly či realizovat opatření k nápravě. Tato činnost již náleží do působnosti zastupitelstva obce, jemuž k příslušnému rozhodnutí shromažďují podklady a navrhují případná řešení. Určitou nezávislost finančního a kontrolního výboru by měl zajistit zákaz souběžného výkonu funkce člena těchto výborů a starosty, místostarosty, tajemníka obecního úřadu a osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu
- ❑ Finanční výbor- kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, kontrola hospodaření právnických osob a zařízení založených nebo zřízených krajem, nebo které byly na kraj převedeny, a dále provádí kontrolu využití dotací poskytnutých krajem z jeho prostředků obcím. Za tímto účelem je výbor oprávněn požadovat od obcí příslušné podklady a obce jsou povinny poskytnout výboru požadovanou součinnost.

Výbory zastupitelstva, Komise rady

- ❑ **Kontrolní výbor** - kontrolní činnost. Kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce
- ❑ **Komise rady** – fakultativní možnost zřízení (např. protikorupční komise rady), stanoviska předkládají radě, ze své činnosti odpovědný radě

Zasedání zastupitelstva

- Ustavující zasedání nového zastupitelstva obce svoláno dosavadním starostou do 15 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb- zvolení starosty, místostarosty a členové rady obce, není svoláno ve lhůtě svolá MV**
- Zastupitelstvo zpravidla svolává a řídí starosta obce, zasedání je veřejné**
- K přijetí usnesení potřeba nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva nikoli přítomných**
- Usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů**
- V případě, že při zahájení jednání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů, ukončí předsedající zasedání s tím, že do 15dnů se musí konat náhradní zasedání**
- Schází se min. 1x za 3 měsíce, nesejde-li se po dobu delší než 6 měsíců, MV rozpustí**
- Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zasedání zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu.**
- Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.**

Zasedání zastupitelstva

- ❑ Jestliže obec nesplní povinnost informovat občany o připravovaném zasedání zastupitelstva obce popsáním způsobem, pak nelze hovořit o splnění zákonem stanoveného požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce. **Takové zasedání nelze považovat za řádné zasedání tohoto orgánu a usnesení na něm přijatá za právně relevantní rozhodnutí zastupitelstva obce. DOPORUČUJEME ZVEŘEJNIT PROGRAM ZASEDÁNÍ PO CO NEJDELŠÍ DOBU včetně podkladových materiálů**
- ❑ Občanu obce musí být umožněno vyjádřit se k aktuálně projednávané věci (určitěmu bodu programu zasedání). **Udělení slova až na závěr zasedání po schválení usnesení totiž ve své podstatě představuje popření smyslu tohoto práva.** V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 5. 2007, čj. [15 CA 196/2006-35](#), ve kterém se ve vztahu ke krajům a jenž lze analogicky aplikovat na obce vyjádřil tak, že: **Kraje prostřednictvím svých jednacích řádů nemohou omezovat právo občanů vyjadřovat se k projednávaným věcem, které je jim přiznáno zákonem č. 129/2000 Sb.**

Zasedání zastupitelstva

- Podle ustanovení [§ 94 odst. 1 ZOZ](#) mají právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání **jeho členové, rada obce a výbory**
- Návrhy na zařazení na program jednání mohou být učiněny i v průběhu zasedání, o jejich případném zařazení na tento program rozhodne zastupitelstvo. **Požadovat projednání určité záležitosti spadající do samostatné působnosti obce mohou také její občané. Je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce musí ji zastupitelstvo projednat do 90 dnů na svém zasedání**
- Zápis z jednání zastupitelstva** musí obsahovat následující údaje:
 - počet přítomných členů zastupitelstva obce,
 - schválený pořad jednání zastupitelstva obce,
 - průběh a výsledek hlasování,
 - přijatá usnesení,
 - podpis starosty nebo místostarosty a určených ověřovatelů
- DOPORUČUJEME zapsat, jak který člen zastupitelstva hlasoval, v praxi často nedohledatelné /odpovědnost zastupitelů**

Zasedání zastupitelstva

- Zápis** ze zasedání zastupitelstva je nutno pořídit **do 10 dnů** a musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. Do zápisu z jednání zastupitelstva obce a jeho usnesení má občan obce právo nahlížet a pořizovat si z nich výpisy.
- Není **povinnost uveřejnit dálkovým přístupem DOPORUČUJEME** – dnes již běžná praxe
- Pořízení audiovizuálních záznamů ze zasedání zastupitelstva- ANO**
- Jednací řád: vydává zastupitelstvo, doporučujeme zveřejnit !** kontrola dodržování jednacího řádu v kompetenci ověřovatelů zápisu a kontrolního výboru- obsah – průběh zasedání, způsob zveřejnění- důraz **na zveřejnění podkladových materiálů, práva občana – min. 5 minut**, způsob hlasování-ne per rollam, projednání námitek zastupitele, pořádková opatření, způsob určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu
- Podání námitek zastupitele proti zápisu-** o námitkách člena zastupitelstva obce rozhodne na nejbližším zasedání zastupitelstvo obce

Pořízení audiovizuálních nahrávek

- rozdíl mezi přímým přenosem a nahráváním videozáznamu – **přímý přenos není zpracováním osobních údajů**
- doporučujeme začlenit pořízení audiovizuálních nahrávek či přímých přenosů do jednacího řádu a zveřejňovat **na webu obce**
- Pouze nutná ochrana osobních údajů a citlivých údajů (údaj o zdravotním stavu) občanů- v praxi na zasedání zastupitelstev se však osobní údaje občanů citují zřídka (r.č., bydliště)
- Pořízení audiovizuální nahrávky občanem, spolkem lze- lze zveřejnit na internetu

Práva a povinnosti zastupitele

- Dle § 82 ZOZ
- Předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím **návrhy na projednání**
- Vznášet **dotazy, připomínky a podněty na radu obce** a její jednotlivé člen, **na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob**, jejichž zakladatelem je obec, a **na vedoucí příspěvkových organizací** a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila, písemnou odpověď musí obdržet **do 30 dnů – informace musí být poskytnuta zdarma!**
- Požadovat od **zaměstnanců** obce zařazených do obecního úřadu, zaměstnanců PO zřízených obcí informace související s výkonem jejich funkce – informace do **30 dnů zdarma!**
- Povinnost **zúčastnit se zasedání** zastupitelstva obce, či jiných orgánů, jichž je členem
- Střet zájmů- povinnost sdělit před zahájením jednání orgánu** obce skutečnost, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování ve věci mohl pro něj, osobu blízkou, pro FO či PO osobu, jíž zastupuje na základě zákona či plné moci znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného, o tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování **rozhoduje dotčený orgán**

Uvolněný a neuvolněný zastupitel

- **Zastupitelstvo** rozhoduje o tom , kteří z členů zastupitelstva obce budou pro výkon své funkce **dlouhodobě uvolněni**. Uvolněným zastupitelem se rozumí osoba, která vykonává volenou funkci na „plný úvazek“ a tedy za tomu odpovídající **odměnu**. Uvolněný zastupitel je **dlouhodobě uvolněn z pracovního poměru**. Odměna se v takovém případě vyplácí i těm, kteří před zvolením do funkce nebyli výdělečně činní (např. důchodci). Zpravidla bývá uvolněným zastupitelem starosta, někteří radní, předseda Kontrolního výboru nebo předseda Finančního výboru.
- Odměna je zastupitelům za výkon volené funkce vyplácena za podmínek uvedených v [nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členů zastupitelstev](#), ve znění pozdějších předpisů. **Obligatořně obec vyplácí odměnu ze svých rozpočtových prostředků pouze uvolněným zastupitelům**(viz [§ 71 odst. 1 ZOZ](#), [§ 46 odst. 1 ZKZ](#) a [§ 52 odst. 1 ZPZ](#)). Neuvolněným zastupitelům může být (ale nemusí) za výkon funkce poskytnuta rovněž měsíční odměna, přičemž její maximální výši stanoví citované nařízení (viz [§ 72 ZOZ](#), [§ 47 ZKZ](#) a [§ 52 odst. 5 ZPZ](#)). Zatímco uvolněný člen zastupitelstva má právní nárok na odměnu za výkon své funkce, neuvolněný člen zastupitelstva nikoliv.

Uvolněný a neuvolněný zastupitel

Pokud jsou neuvolnění zastupitelé v pracovním poměru, je jejich zaměstnavatel povinen jim za **účelem výkonu funkce zastupitele poskytnout pracovní volno** s náhradou mzdy v rozsahu doby potřebné pro výkon funkce. Potřebný rozsah určuje obec, v každém případě se **jedná minimálně o poskytnutí pracovního volna pro možnost účasti na zasedání zastupitelstva. Náhradu vyplacené mzdy uhradí zaměstnavateli obec. Neuvolněným zastupitelům**, kteří nejsou v pracovním poměru, poskytuje obec náhradu ušlého výdělku za dobu strávenou výkonem funkce **paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo**. Paušální částka **není součástí odměny** a poskytuje se rovněž i důchodcům, matkám na mateřské dovolené, osobám v domácnosti apod.

Výše měsíční odměny se skládá z pevně stanovené částky podle druhu vykonávané funkce a příplatku podle počtu obyvatel

Odměna při skončení funkčního období- všem uvolněným zastupitelům a neuvolněnému starostovi

Právo zastupitele na informace

- ❑ Interpelační a informační režim dle § 82 písm. b) a c) ZOZ, § 51 odst. 3 ZPZ ve spojení s § 87 odst. 2 ZPZ
- ❑ Opravné prostředky v případě, že informace není poskytnuta- použití zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- ❑ Proti rozhodnutí o odmítnutí Žádosti o poskytnutí informace lze podat podle [§ 16 odst. 1 InfZ odvolání](#) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o odmítnutí, a to přímo povinnému subjektu, který ho sám spolu se spisovým materiálem ve lhůtě 15 dnů (ode dne doručení odvolání) předloží nadřízenému orgánu.
- ❑ V případě, že odvolatel nesouhlasí s rozhodnutím o odvolání, je možné brojit **proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu** soudní cestou a to podáním [správní žaloby](#) proti rozhodnutí [odvolacího správního orgánu](#) k příslušnému správnímu soudu (krajskému soudu) podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního a to **ve lhůtě do 2 měsíců** ode dne doručení rozhodnutí o odvolání (**SP 3.000,-Kč**)
- ❑ Jestliže ani po uplynutí 15-ti denní lhůty, popř. po uplynutí řádně prodloužené lhůty, nebyla informace poskytnuta, a zároveň nebylo ani vydáno rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace, je žadatel oprávněn podat podle [§ 16a odst. 1, písm. b\) nebo c\) InfZ stížnost na postup](#) při vyřizování Žádosti

Právo zastupitele na informace

- ❑ V případě, že ani odvolací orgán na základě stížnosti žadatele **nezjedná nápravu** (ač by měl), je možné bránit se u příslušného správního soudu žalobou na ochranu proti nečinnosti **správního orgánu prvního stupně (pozor nikoli žalobou proti nečinnosti odvolacího orgánu!)**. Podle § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, lze takovou žalobu podat **ve lhůtě nejpozději do 1 roku (ode dne marného uplynutí řádné lhůty stanovené pro vydání rozhodnutí)**.

Právo zastupitele na zveřejnění příspěvku

- Zastupitel, který má v úmyslu zveřejnit v radničním **periodiku svůj příspěvek**, týkající se územně samosprávného celku, by zpravidla měl dosáhnout zveřejnění příspěvku už na základě toho, **že své sdělení doručí vydavateli**. V případě, že příspěvek zastupitele nebyl **zveřejněn ve lhůtě 3 měsíců** (nebo v nejbližším vydání, pokud radniční periodikum vychází méně často), vzniká zastupiteli právo domáhat **se zveřejnění tzv. doplňující informace**. Toto **právo zastupitel má pouze tři měsíce**. Během tohoto období musí své **právo písemně uplatnit u vydavatele**. Obdobné právo zastupiteli náleží za situace, kdy příspěvek **zveřejněn byl, avšak byl nepřiměřeně zkrácen**.
- V případě, že ani pak **není příspěvek zastupitele**, respektive jeho tzv. „**doplňující informace**“ zveřejněna v nejbližším následujícím čísle, může se zastupitel svého práva **na zveřejnění příspěvku domáhat u soudu- lhůta 15 dnů od uplynutí lhůty pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení**

Hospodaření s majetkem obce- dispozice s nemovitým majetkem

- ❑ Dle § 38 ZOZ- Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy
- ❑ Prodeji, směně, darování, pronájmu nemovitého majetku musí předcházet dle [§ 39 zákona o obcích](#) zveřejnění informace o úmyslu provést konkrétní majetkovou dispozici, tj. [zveřejnění záměru](#) na úřední desce, a to vždy nejméně **15 dnů předem**, než bude příslušný orgán o dané dispozici rozhodovat – za účelem **podání nabídek zájemců**
- ❑ K rozhodnutí o **zveřejnění záměru** je dle ustálené judikatury oprávněn orgán, který je dle zákona oprávněn o **příslušné dispozici rovněž později rozhodnout**- prodej- zastupitelstvo, nájem- rada
- ❑ **Problematika tzv. adresného záměru** – dle MV sice lze, ale **doporučujeme však oslovit vždy blíže neurčené zájemce!**
- ❑ **Zveřejnění záměru při zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni** – dle MV sice není povinnost, důrazně **doporučujeme zveřejnit** (argumentum a simili – nájemní smlouva)
- ❑ Zveřejnění **záměru při pachtu**- nový institut NOZ- **doporučujeme vykládat § 39 ZOZ extenzivně a zveřejnit záměr**
- ❑ Ve druhé fázi příslušný orgán (zastupitelstvo, rada nebo starosta či primátor) rozhodne o tom, že **daný úkon bude učiněn**, popř. **také za jakých podmínek**. Ve třetí fázi zpravidla starosta či primátor, tento právní úkon učiní (**např. podepíše kupní smlouvu**). – **Doporučujeme, aby text právního jednání byl přílohou zasedání dotčeného orgánu!**

Hospodaření s majetkem obce- prodej nemovitého majetku

- ❑ Náležitosti záměru –**označení nemovitostí dle KN**
 - ❑ **Úplatný převod za cenu obvyklou/ či důkladné odůvodnění odchylky**
 - ❑ Většinové názory připouštějí určení ceny i bez znaleckého posudku („neúředním“ výpočtem dle zákona o oceňování majetku, porovnáním nabídek v místě, v případě stavebních pozemků prostřednictvím *cenových map*), **při vyšších kupních cenách však důrazně doporučujeme vyhotovení znaleckého posudku !**
 - Pozor na ceny obsažené v obcí vydaných „zásadách prodeje“: **Musí být aktuální**
 - **Neplatnost právních jednání (uzavřených smluv)**- tzv. absolutní neplatnost:
 - 1) Uzavření **smlouvy bez zveřejněného záměru** (§ 39 odst. 1)
 - 2) Uzavření smlouvy (právní jednání) **bez předchozího schválení radou nebo zastupitelstvem obce** (§ 41 odst. 2)
- Judikatura dále dovodila neplatnost **pro neodůvodnění zásadní odchylky při úplatném převodu majetku od obvyklé ceny** (§ 39 odst. 2 zákona o obcích; **28 Cdo 3950/2010**)

Hospodaření s majetkem obce- prodej nemovitého majetku

- ❑ MV odbor dozoru a kontroly nově dovedil, že se může zabývat i otázkou **stanovení ceny obvyklé, resp. odůvodněnosti odchýlení od ceny obvyklé**
- ❑ Problematika podání žaloby na neplatnost smlouvy – **aktivní legitimace k podání žaloby**
 - pouze osoby, do jejichž právních poměrů by se případné určení neplatnosti takové smlouvy mohlo promítnout (tj. obec, občané (neúspěšní uchazeči o uzavření smlouvy))
- ❑ Porušení zákonných povinností při nakládání s majetkem může v rovině trestněprávní naplnit **skutkovou podstatu trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku** dle § 220 a § 221 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, popřípadě rovněž trestného činu **zneužití pravomoci úřední osoby** dle § 329 a 330 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona. V rovině soukromoprávní, majetkové, odpovídají zaměstnanci obce za **způsobenou škodu podle pracovněprávních norem a volení funkcionáři podle občanskoprávních norem**. Pokud tyto osoby způsobí svým zaviněným jednáním obci škodu, je **obec již dnes povinna uplatňovat proti odpovědným osobám svůj nárok na náhradu škody**

Zveřejnění smluv na internetu

- www.starostoveprotransparentnost.cz
- Dobrovolné zveřejnění smluv v Centrálním registru – provozuje Ministerstvo vnitra
- Po zobrazení formuláře CRS, vložte do řádků následujících 7 údajů
 - předmět smlouvy
 - informace o smluvním partnerovi
 - datum vystavení smlouvy
 - číslo dokladu
 - kdo smlouvu schválil
 - cena bez DPH
 - cena s DPH
- Vložit „wordovskou verzi“ smlouvy se všemi přílohami
- Nezveřejňovat pracovní smlouvy, nájemní smlouvy na byty – nízké korupční riziko
- Ochrana osobních údajů u FO – (r.č. , bydliště - uvést jen obec)
- Doporučujeme zveřejňovat rovněž objednávky a faktury

Odkazy

- ❑ www.bezkorupce.cz
- ❑ www.starostoveprotransparentnost.cz
- ❑ www.vsechnyzakazky.cz
- ❑ www.hodnocenikraju.cz

Poradna a užitečné materiály:

- ❑ <http://www.bezkorupce.cz/e-knihovna/transparentni-samosprava/>
- ❑ http://www.bezkorupce.cz/wp-content/uploads/2011/08/Os_obni_odpovednost_verejnych_funkcionaru.pdf
- ❑ www.bezkorupce.cz/wp-content/uploads/2011/09/metodika_FINAL.pdf

Děkuji za pozornost

www.bezkorupce.cz

andrea.kohoutkova@oziveni.cz